

Sygn. akt IV CSK 438/09

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

Protokolant Izabela Czapowska

w sprawie z powództwa P. M. SA w W.
przeciwko Syndykowi masy upadłości I. Spółki z o.o. w R.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej - Spółdzielni
Mieszkaniowej S. w L.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej
w dniu 16 kwietnia 2010 r.,
skargi kasacyjnej interwenienta ubocznego
od postanowienia Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 maja 2009 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i
orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powód P. wnosił o zobowiązanie pozwanej I. C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do złożenia oświadczenia woli ewentualnie o zapłatę 537 636,83 zł oraz dodatkowo o zapłatę 318 288,73 zł. Po stronie powoda do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego przystąpiła Spółdzielnia Mieszkaniowa „S.”

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2007 r. Sąd Okręgowy w L. oddalił powództwo, natomiast wyrokiem z dnia 20 maja 2008 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelacje powoda i interwenienta ubocznego od tego wyroku. W związku z ogłoszeniem w dniu 17 sierpnia 2006 r. upadłości likwidacyjnej pozwanej spółki w jej miejsce do sprawy wstąpił syndyk masy upadłości. W wyniku skargi kasacyjnej interwenienta ubocznego Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 4 marca 2009 r. uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w zakresie oddalającym apelację co do roszczeń pieniężnych i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Apelacyjny, uwzględniając stanowisko Sądu Najwyższego, że art. 182¹ § 1 k.p.c. stosuje się także w postępowaniu apelacyjnym, oraz biorąc pod uwagę, że w trakcie postępowania apelacyjnego ogłoszona została upadłość pozwanej spółki, postanowieniem z dnia 20 maja 2009 r., uchylił wyrok Sądu Okręgowego w części oddalającej powództwo co do roszczeń pieniężnych i w tej części umorzył postępowanie w sprawie.

W skardze kasacyjnej interwenient uboczny zarzucił naruszenie art. 398²⁰ § 1 k.p.c. w związku z art. 182¹ § 1, 391 § 1 i 386 § 3 k.p.c. wskazując, że zaskarżone postanowienie jest sprzeczne z wykładnią prawa jakiej dokonał Sąd Najwyższy w zakresie podstaw do umorzenia postępowania na podstawie art. 182¹ § 1 k.p.c. w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty zasługują na uwzględnienie. Rozpoznając pierwotnie sprawę Sąd Apelacyjny, pomimo złożonego przez interwenienta ubocznego wniosku o umorzenie sprawy, na podstawie art. 182¹ § 1 k.p.c., wniosku nie uwzględnił uznając, że przepis ten nie ma zastosowania do postępowania apelacyjnego. Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną interwenienta ubocznego jednoznacznie jednak stwierdził, że było to stanowisko nieuprawnione, wskazując na argumenty i ukształtowaną w orzecznictwie praktykę. Nie umarzając postępowania w sytuacji, gdy została ogłoszona upadłość pozwanej spółki Sąd Apelacyjny naruszył art. art. 182¹ § 1 k.p.c. Takie naruszenie prawa procesowego, w stanie faktycznym sprawy, nie miało jednak wpływu na jej wynik. Sąd Najwyższy nie uwzględnił również zgłoszonego w skardze kasacyjnej wniosku interwenienta ubocznego o umorzenie postępowania na podstawie art. 398¹⁹ k.p.c. Podkreślając, że Sąd Apelacyjny ewidentnie naruszył prawo procesowe, Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że rozpoznawał on zgłoszone przez powoda i popierane przez interwenienta ubocznego roszczenie o zapłatę, już po odmowie wciągnięcia powoda na listę wierzycieli w postępowaniu upadłościowym. W tej sytuacji umorzenie postępowania nie powinno nastąpić, gdyż powód, skoro nie uzyska zaspokojenia w postępowaniu upadłościowym, może dochodzić swoich roszczeń w procesie. Taki proces toczy się i jego umarzanie nie znajduje podstaw. Z tego względu także Sąd Najwyższy, pomimo wniosku zawartego w skardze kasacyjnej, nie umorzył postępowania pomimo, że art. 398¹⁹ k.p.c. dawał mu taką możliwość. Uznając zasadność niektórych zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej Sąd Najwyższy uchylił w części zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny, związany zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. wykładnią dokonaną przez Sąd Najwyższy, nie miał podstawy, aby uznać, że istnieją podstawy do umorzenia postępowania w części, która została mu przekazana do ponownego rozpoznania. Wprawdzie co do zasady byłby do tego zobowiązany w świetle art. 182¹ § 1 k.p.c., to jednak skoro kontynuował on postępowanie w sytuacji, gdy powód nie został wciągnięty na listę wierzycieli, powództwo w zakresie roszczeń pieniężnych musi być rozpoznane merytorycznie z uwzględnieniem wykładni

wchodzących w grę przepisów dokonanej przez Sąd Najwyższy, który przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Mając na względzie, że zarzuty podniesione w skardze kasacyjnej okazały się uzasadnione Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

jz

/tp/